

Sygn. akt VI Gz 6/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: Zakładów (...) S.A.
w M.

przeciwko: (...) Sp. z o.o. w likwidacji w S.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego
w T. V Wydział Gospodarczy z dnia 02 grudnia 2014 r., sygn. akt
V GC 157/14 w przedmiocie oddalenia wniosku pozwanego zwolnienie od kosztów sądowych,

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 02.12.2014, sygn. akt V GC 157/14 Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu V Wydział Gospodarczy oddalił wniosek pozwanego (...) Sp. z o.o. o zwolnienie go od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Powyższy wniosek strona pozwana uzasadniła powołując się na brak wolnych środków pieniężnych na uiszczenie kosztów sądowych wskazując, że

opłata sądowa od apelacji jest za wysoka jak na jej obecne możliwości finansowe.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

(Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) podał, że osoba prawna jak również jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną może liczyć na uwzględnienie wniosku, jeżeli wykaże brak dostatecznych środków na uiszczenie stosownych opłat, co winna uczynić poprzez przedłożenie odpowiednich dokumentów uzasadniających takie zwolnienie.

Sąd I instancji wskazał, że wnioskodawca nie zaoferował Sądowi na jego wezwanie żądanych dowodów, które w sposób wszechstronny wskazywałyby, że nie jest on w stanie ponieść przedmiotowych kosztów sądowych.

Poza tym zauważył, że zwolnienie od kosztów osoby prawnej jest obwarowane większymi rygorami niż zwolnienie osoby fizycznej, a wydatki związane z pokryciem kosztów procesu muszą być traktowane co najmniej równorzędnie, a nawet priorytetowo w stosunku do innych wydatków.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł pozwany żądając jego zmiany i uwzględnienia w/w wniosku w całości bądź jego uchylecia

i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania

i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że we wniosku naprowadził, że nie posiada w chwili obecnej dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych, zaś kwota opłaty sądowej od apelacji jest za wysoka dla pozwanej która przechodzi w chwili obecnej trudności finansowe i jej uiszczenie miało by negatywny wpływ na prowadzoną przez pozwaną działalność gospodarczą, gdyż nie miał on możliwości przeznaczenia na cel środków finansowych.

Przedłożył dodatkowo wydruk z rachunku bankowego.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego jest bezzasadne.

Sąd Okręgowy w całości podzielił stanowisko Sądu I instancji, co do tego że pozwany jest w stanie ponieść żadaną opłatę od apelacji, która wynosi 2.701,00 zł i brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego od kosztów sądowych w tym zakresie.

Jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy, wnioskodawca nie zaoferował dowodów obrazujących całościowo jego obecną sytuację finansowo-majątkową, mimo wezwania Sądu o dodatkowe konkretne dowody.

Należy w związku z tym podnieść, że Sąd nie ma obowiązku prowadzić w tym zakresie szczegółowego postępowania dowodowego, bowiem obowiązek wykazania zasadności wniosku o zwolnienie od kosztów spoczywa na podmiocie, który takiego zwolnienia żąda. Ponadto należy zauważyć, że korzyść ze zwolnienia od kosztów sądowych ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty i dowody na ich poparcie - na rzecz uwzględnienia wniosku.

Skoro ustawodawca uzależnia przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych od wykazania braku dostatecznych środków, to wnioskodawca winien przedłożyć taką dokumentację, na podstawie której Sąd orzekający będzie mógł dokonać ustaleń co do stanu majątkowego wnioskodawcy i oceny podnoszonych przez niego twierdzeń (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17.01.2007 r., I ACz 15/07, LEX nr 516563).

Wypada przywołać treść art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) na podstawie którego Sąd może bowiem przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie, czego skarżący w mniejszej sprawie nie uczynił, bo za takie

w świetle powyższych rozważań nie można uznać samych twierdzeń pozwanego

i tych dokumentów, które dołączył do wniosku i zażalenia.

Odnośnie powyższego należy w tym miejscu zaznaczyć, iż w ocenie Sądu treść art. 103 w/w ustawy nie uznaje nieudokumentowania lub nienależytego udokumentowania wniosku przez osobę prawną za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności

(art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Należy podkreślić, iż wystarczające (niewystarczające) udokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną odnosi się do sfery dowodowej regulowanej przepisami o postępowaniu dowodowym (art. 227-234 k.p.c.), dlatego skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku, a nie jego zwrot (tak też Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 2 października 1998 r., III CZP 34/98, Prok. i Pr. 1999, nr 3, poz. 38).

Pozwany do zażalenia przedłożył wydruk z rachunku bankowego, tego samego, który również przedłożył wraz z przedmiotowym wnioskiem. Sam fakt, iż ten konkretny rachunek bankowy pozwanego został zajęty przez komornika sądowego w związku z wydaniem nakazu zapłaty z dnia 18.03.2014r, sygn. akt V GNe 361/14 w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu nie może - bez obrazu całokształtu sytuacji majątkowo – finansowej pozwanego - być uznany za wystarczający argument, że pozwany może skorzystać z przywileju o którym stanowi art. 103 cyt. wyżej ustawy.

W tej sytuacji należy także zauważyć, że to do pozwanego należała decyzja co sposobu rozchodowania posiadanych środków, przy założeniu, że koszty sądowe nie są mniej ważne, niż koszty związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą – o czym pozwany zdaje się zapominać. Planowanie wydatków związanych z działalnością gospodarczą bez uwzględnienia konieczności posiadania środków na prowadzenie spraw przed sądem jest naruszeniem równowagi w traktowaniu swoich powinności finansowych

i strona, która realizuje swoje zobowiązania w ten sposób – a skarżący tak to właśnie przedstawił w złożonym zażaleniu - wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych nie może prawnie i skutecznie składać wniosku o zwolnienie od obowiązku do uiszczenia opłat sądowych (podobnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku w postanowieniu z dnia 9.07.1992r, I ACz 393/92, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28.01.2009 r., I ACz 3/09, LEX nr 516573).

Na koniec Sąd Okręgowy zauważa, że zwolnienia od kosztów sądowych mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli.

Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia strony z obowiązku ich ponoszenia (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19.03.2010 r., II PZ 34/09, LEX nr 603836).

Reasumując Sąd Okręgowy zażalenie pozwanego jako bezzasadne – na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. – oddalił, o czym orzeczono w wyżej.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...).